

آیین نامه اجرایی محکومین به تبعید

در ماده 297 قانون آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری آمده است اشخاصی که به تبعید محکوم شده‌اند، به محل اعزام و مراتب به دادگاه و نیروی انتظامی محل ابلاغ می‌شود.

تبصره - آئین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه توسط وزارتخانه‌های دادگستری و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

در تکلیف قانون، سه ماه ذکر شده معهذاً این آئین‌نامه با تأخیر 20 ماهه به تصویب رسیده است که عیناً 16 ماده مصوب را ذکر می‌کنیم.

آئین نامه اجرایی تبصره ماده (297) قانون آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور کیفری)

ماده 1- حکم مجازات تبعید پس از قطعیت یافتن، با رعایت ترتیبات مربوط به اجرای احکام به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود. مأموران نیروی انتظامی، به محض ابلاغ مراجع ذیربط، موظفند مفاد آن را به موقع اجراء گذارند.

ماده 2- محکومان به تبعید تحت نظارت مأموران نیروی انتظامی به محل تبعید اعزام خواهند شد.
تبصره 1- چنانچه محکوم علیه درخواست عزیمت به طور شخصی به محل تبعید را داشته باشد با موافقت دادگاه صادرکننده حکم، در محل مزبور حاضر خواهد شد و مکلف است به محض ورود خود را به طور حضوری به نیروی انتظامی محل معرفی نماید.

تبصره 2- در صورتی که اعزام یا عزیمت محکومان، به محل تبعید به علت عذر موجه از قبیل حوادث غیرمترقبه یا اضطرابی ممکن نباشد، پس از رفع عذر یاد شده زیر نظر دادگاه اقدام به عمل خواهد آمد.

تبصره 3- شروع ایام محکومیت به تبعید، از روز معرفی به نحو مذکور در تبصره (1) و یا حضور وی بر اساس اعزام محسوب می‌گردد.

ماده 3- محکومانی که مخفی یا متواری باشند و یا پس از اعلام یا اخطار نیروی انتظامی از رفتن به محل تبعید امتناع نمایند، به وسایل ممکن دستگیر و تحت نظر و مراقبت مأموران نیروی انتظامی به محل تبعید اعزام خواهند شد.

ماده 4- پس از ورود به محل تبعید، نیروی انتظامی محل موظف است نام محکومان به تبعید را در دفتر مخصوص ثبت نماید و تا پایان مدت محکومیت مراقبتهای لازم را به عمل آورد.

تبصره - نیروی انتظامی محل مکلف است دادگستری محل، اداره اطلاعات و فرمانداری زیربط را از حضور محکوم علیه مطلع نماید.

ماده 5- نظارت بر حضور و فعالیت محکومان در محل تبعید به عهده نیروی انتظامی است و محکومان موظفند همه روزه خود را به نیروی انتظامی محل اقامت (پاسگاه یا کلانتری) معرفی و به دفتر مخصوص حضور و غیاب را امضاء نمایند.

ماده 6- در دادگستری کل استانها، دفتری به منظور ثبت اطلاعات مربوط به محکومان تبعید، دادگاه صادر کننده حکم یک نسخه از دادنامه را به دفتر مزبور ارسال خواهد کرد.

ماده 7- دادگستری کل استان پس از ثبت اطلاعات مربوطه، مراتب را جهت اطلاع به دادگستری شهرستان محل تبعید اعلام می‌دارد.

ماده 8- نیروی انتظامی محل تبعید مکلف است به محض اطلاع از خروج غیر مجاز محکوم علیه از محل مراتب را سریعاً به دادگستری محل گزارش دهد تا حسب مورد از طریق رئیس دادگستری موضوع به دادگاه صادر کننده حکم اعلام گردد.

ماده 9- کسانی که به تبعید محکوم شده‌اند چنانچه قبل از پایان مدت محکومیت از محل تبعید خارج شوند، توسط دادگاه صادر کننده حکم بر حسب قوانین جاری نسبت به آنان اقدام خواهد شد.

ماده 10- به منظور حفظ تعادل و توازن در اعزام افراد تبعیدی به شهرهای مختلف، وزارتخانه‌های دادگستری، کشور و اطلاعات تبادل نظر و هماهنگی خواهند نمود.

تبصره - شورای امنیت کشور فهرست شهرستانهایی را که امکان تبعید محکومان به آنها میسر نیست اعلام خواهد کرد.

ماده 11- دستورالعملهای اجرایی مناسب برای وظایف و مسئولیتهای محوله در این آئین نامه به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران توسط این نیرو تهیه و به واحدهای تابعه در سراسر کشور ابلاغ خواهد شد تا اقدامات به نحو مطلوب و هماهنگ صورت گیرد.

ماده 12- دستگاههای مسؤول امور امنیتی در اجرایی این آئین نامه با نیروی انتظامی همکاری نموده، اطلاعات و اخبار مربوط به عملکرد محکومان تبعیدی را در اختیار این نیرو قرار خواهند داد.

ماده 13- نیروی انتظامی مشکلات و معضلات مربوط به محکومان تبعیدی را برای بررسی و اتخاذ تصمیم - در چارچوب قوانین جاری - به شورای تأمین شهرستان گزارش می‌نماید. شورای مذکور در صورت ضرورت، مراتب را به شورای تأمین استان و عنداللزوم به شورای امنیت کشور اعلام خواهد نمود.

ماده 14- اشتغال محکومان به تبعید به شغل یا حرفه معین و مناسب در محل اقامت، مطابق قوانین و مقررات بلامانع می‌باشد.

ماده 15- دادگاه صادرکننده حکم می‌تواند در صورت درخواست محکوم علیه و در چارچوب قوانین، بنابه تشخیص و تصمیم خود - در حد ضرورت - به وی مرخصی بدهد.

ماده 16- هزینه اعزام و اجرای احکام دادگاهها از محل اعتبارات قوه قضائیه تأمین و بر طبق قوانین و مقررات به نیروی انتظامی پرداخت می‌گردد.

مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی حق تعیین مصادیق بیمه بیکاری و مستثنیات آن را ندارد.

مستثنیات بیمه بیکاری در قانون مصوب بیمه بیکاری آمده است مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی با صدور بخشنامه‌ای، 32 شغل کارگری مورد عمل در وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی احصاء نموده که این احصاء مورد اعتراض در دیوان عدالت اداری واقع و دیوان با قبول این مطلب بخشنامه احصایی سال 1374 مدیر عامل و رئیس سازمان تأمین اجتماعی را ابطال نمود.

رای هیأت عمومی (شماره 79/131/1-15/8/1380)

نظر به اینکه دایره شمول قانون بیمه بیکاری مصوب 1369 در خصوص برقراری بیمه ایام بیکاری و مستثنیات آن و به شرح مقرر در قانون مذکور تبیین و مشخص شده و مراجع ذیصلاح در زمینه تشخیص شمول یا عدم شمول آن قانون به اشخاص نیز معین گردیده است. بنابراین صدور بخشنامه شماره 16972/1 - 52 مورخ 11/4/1374 از طرف رئیس هیأت مدیره و مدیر سازمان تأمین اجتماعی در باب مصادیق بیکاری و مستثنیات آن با عنایت به حدود وظایف و اختیارات مقام مزبور خارج از حدود صلاحیت و اختیارات قانونی مربوط در وضع مقررات دولتی تشخیص داده می‌شود و مستنداً " به قسمت دوم از ماده 25 قانون دیوان دالت اداری بخشنامه فوق الاشعار ابطال می‌گردد.